

M. Vefa TOROSLU
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir

DIŞ TİCARET İŞLEMLERİ VE MUHASEBESİ

GÜNCELLENMİŞ
2. BASKI

SEÇKİN | Vergi & Maliye

İçindekiler

Önsöz	7
Şekiller Listesi	19
Kısaltmalar	21

BİRİNCİ BÖLÜM DIŞ TİCARET VE TEMEL KAVRAMLAR

1.1. DIŞ TİCARETİN TANIMI	23
1.2. DIŞ TİCARET ÇEŞİTLERİ.....	23
1.2.1. Normal Ticaret	23
1.2.2. Bağlı Ticaret	23
1.2.3. Sınır Ticareti (Border Trade)	24
1.2.4. Serbest Bölge Ticareti (Free Zone Trade)	24
1.3. DIŞ TİCARET POLİTİKASI (FOREIGN TRADE POLICY)	24
1.3.1. Serbest Dış Ticaret Politikası (Free Foreign Trade Policy)	24
1.3.2. Koruyucu Dış Ticaret Politikası (Protectionist Foreign Trade Policy).....	24
1.4. DIŞ TİCARET TEORİSİ	25
1.4.1. Mutlak Üstünlükler Teorisi.....	25
1.4.2. Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi.....	25
1.5. DIŞ ÖDEMELER BİLANÇOSU (BALANCE OF PAYMENTS)	26
1.5.1. Dış Ödemeler Bilançosunun Bölümleri.....	26
1.5.1.1. Cari İşlemler (Balance of Current Transaction)	26
1.5.1.2. Sermaye Hareketleri	27
1.5.1.3. Dış Rezerv Hareketleri	27
1.5.2. Dış Ödemeler Bilançosunun Sonuçları	27
1.5.2.1. Denk Dış Ödemeler Bilançosu.....	28
1.5.2.2. Alacaklı Dış Ödemeler Bilançosu	28
1.5.2.3. Borçlu Dış Ödemeler Bilançosu	28
1.5.3. Dış Ticaret Bilançosu (Balance of Trade).....	28
1.6. DIŞ TİCARETTE KULLANILAN TEMEL KAVRAMLAR.....	28
1.6.1. Arbitraj	28
1.6.2. Aval.....	28
1.6.3. Avarya.....	29
1.6.4. Belgeler (Vesaik)	29
1.6.5. Konteyner.....	29
1.6.6. Damping.....	29
1.6.7. Deklerasyon Belgesi.....	30
1.6.8. Demuraj.....	30

1.6.9. Döviz	30
1.6.10. Efektif	30
1.6.11. Antrepo	30
1.6.13. Gümrük Bölgesi	31
1.6.14. Gümrük Hattı	31
1.6.15. Gümrük Müşaviri	31
1.6.16. Gümrük Tarifesi	31
1.6.17. Dış Ticaret	31
1.6.18. İhracat	32
1.6.19. İthalat	32
1.6.20. Kambiyo	32
1.6.21. Kliring	32
1.6.22. Kuvertür	32
1.6.23. Kur	32
1.6.23. Küşat Mektubu	33
1.6.24. Navlun	33
1.6.25. Pasavan	33
1.6.26. Rambursman	34
1.6.27. Reexport	34
1.6.28. Sınır Ticareti	34
1.6.29. Takas	34
1.6.30. Transit Ticaret	34

İKİNCİ BÖLÜM DIŞ TİCARETTE KULLANILAN BELGELER

2.1. SEVK BELGELERİ (SHIPPING DOCUMENTS)	35
2.1.1. Konişmento (Bill of Lading)	35
2.1.1.1. Devir Yönünden Konişmentolar	36
2.1.1.1.1. Nama Yazılı Konişmento (Straight B/L)	36
2.1.1.1.2. Emre Yazılı Konişmento (Order B/L)	36
2.1.1.1.3. Hamiline Yazılı Konişmento (Bearer B/L)	37
2.1.1.2. Yükleme Kriterleri Yönünden Konişmentolar	37
2.1.1.2.1. Yükleme Konişmentosu (On Board B/L)	37
2.1.1.2.2. Tesellüm Konişmentosu (Received for Shipment B/L)	37
2.1.1.3. Özellikli Konişmentolar	37
2.1.1.3.1. Temiz Konişmento (Clean B/L)	37
2.1.1.3.2. Kirli Konişmento (Dirty B/L)	38
2.1.1.3.3. Şartlı Konişmento (Clause B/L)	38
2.1.1.3.4. Geçkin Konişmento (Stale B/L)	38
2.1.1.3.5. Tek Konişmento (Through B/L)	39
2.1.1.3.6. Kombine Taşıma Konişmentosu (Combined Transport B/L)	39
2.1.1.3.7. Konteyner Konişmentosu (Container B/L)	39
2.1.1.3.8. Kısa Konişmento (Short Form B/L)	40
2.1.1.3.9. Tanker Konişmentosu (Tanker B/L)	40
2.1.1.3.10. Düzgün Hat Konişmentosu (Liner B/L)	40

2.1.1.3.11. Ciro Edilemez Konişmentosu (Non-Negotiable B/L)	41
2.1.1.3.12. Navlun Sözleşmesine Dayalı Konişmento (Charter Party B/L)	41
2.1.2. Navlun Sözleşmesi (Freight Contract)	41
2.1.2.1. Kırkambar Navlun Sözleşmesi	42
2.1.2.2. Charter Party Navlun Sözleşmesi	42
2.1.3. Taşıma Senetleri (Waybills)	42
2.1.3.1. Havayolu Konişmentosu (Air Waybill)	43
2.1.3.2. Hamule Senedi (Railway Bill)	43
2.1.3.3. CMR Taşıma Senedi (CMR International Consignment Waybill)	44
2.1.3.4. House Konişmento (House B/L)	45
2.1.4. Nakliyeciler Makbuzu ve FIATA Belgeleri	45
2.1.4.1. Nakliyeciler Makbuzu (Forwarder's Receipt)	45
2.1.4.2. FIATA Belgeleri	46
2.1.4.2.1. FIATA FCR Nakliyeciler Tesellüm Belgesi (Forwarding Agent's Certificate of Receipts)	46
2.1.4.2.2. FIATA FCT Nakliyeciler Taşıma Belgesi (Forwarding Agent's Certificate of Transport)	47
2.1.4.2.3. FIATA FBL Karma Nakliye Konişmentosu (FIATA Combined Bill of Lading)	47
2.1.5. Posta Paket Makbuzları (Postal Receipts)	47
2.1.5.1. Adi Posta Paket Makbuzu (Post Parcel Receipt)	47
2.1.5.2. Uçak Posta Paket Makbuzu (Airmail Parcel Receipt)	47
2.1.6. Rıhtım Makbuzu (Varrant de Dock)	48
2.1.7. İkinci Kaptan Makbuzu (Mate's Receipt)	48
2.1.8. Dok Makbuzu (Dock Receipt)	48
2.1.9. Umumi Mağazalar Makbuzu	48
2.1.10. Tır Karnesi	48
2.1.11. Ata Karnesi (Ata Carnet)	49
2.2. SİGORTA BELGELERİ (INSURANCE DOCUMENTS)	49
2.2.1. Sigorta Poliçesi (Insurance Policy)	50
2.2.1.1. Kesin Sigorta Poliçesi	51
2.2.1.2. Flotan Sigorta Poliçesi	51
2.2.2. Sigorta Şahadetnamesi (Insurance Certificate)	51
2.3. FATURA (INVOICE)	51
2.3.1. Fatura Hakkında Genel Bilgi	51
2.3.2. Proforma Fatura (Proforma Invoice)	52
2.3.3. Ticari Fatura (Commercial Invoice)	53
2.3.3.1. Yerli Fatura	53
2.3.3.2. Yabancı Fatura	54
2.3.3.3. İhracat Faturası	54
2.3.3.4. İhraç Kaydıyla Satış Faturası	54
2.3.3.5. İthalat Faturası	54
2.3.3.6. Özel Fatura	54
2.3.4. Konsolosluk Faturası (Consular Invoice)	55
2.3.5. Navlun Faturası (Freight Invoice)	55
2.4. FİNANSMAN BELGELERİ (FINANCIAL DOCUMENTS)	55
2.4.1. Poliçe (Bill of Exchange / Draft)	55
2.4.1.1. Poliçenin Tanımı	55

2.4.1.2. Poliçenin Tarafları.....	56
2.4.1.3. Poliçenin Unsurları.....	57
2.4.1.4. Açık Poliçe	59
2.4.1.5. İkametgâhlı ve Adresli Poliçeler.....	59
2.4.1.6. Poliçede İmzaların Bağımsızlığı İlkesi.....	60
2.4.1.7. Poliçede Kabul.....	60
2.4.1.8. Poliçede Aval.....	62
2.4.1.9. Poliçede Vade.....	63
2.4.1.10. Poliçenin Devri.....	64
2.4.1.11. Poliçede Ödeme	64
2.4.1.12. Poliçede Araya Girme.....	65
2.4.2. Bono (Promissory Note).....	65
2.4.2.1. Bononun Tanımı	65
2.4.2.2. Bononun Unsurları	66
2.4.2.3. Bonoyu Düzenleyenin Sorumluluğu	67
2.4.2.4. Bonoda Hak Sahibi	67
2.4.2.5. Bonoya Uygulanacak Poliçe Hükümleri	68
2.4.3. Antrepo Makbuzu (Warehouse Receipt).....	68
2.4.4. Rehin Senedi (Trust Receipt).....	68
2.4.5. Teslim Emri (Delivery Order).....	69
2.4.6. Kontrol ve Numune Alma Yetki Belgesi (Inspection and Sampling Order).....	69
2.5. DOLAŞIM BELGELERİ (CERTIFICATES OF CIRCULATION)	69
2.5.1. A.TR Dolaşım Belgesi	70
2.5.2. EUR.1 Dolaşım Belgesi	72
2.5.3. INF.2 Belgesi.....	73
2.6. DİĞER BELGELER	74
2.6.1. Menşe Şahadetnamesi (Certificate of Origin)	74
2.6.2. Çeki Listesi (Weight List)	75
2.6.3. Koli Listesi (Packing List).....	76
2.6.4. Spesifikasyon Listesi.....	76
2.6.5. Sağlık Raporu (Health Certificate)	76
2.6.6. Analiz Raporu (Certificate of Analysis)	76
2.6.7. Gözetim Belgesi (Certificate of Inspection).....	77
2.6.8. Helal Belgesi (Halal Certificate)	77
2.6.9. Radyasyon Belgesi (Radiation Certificate).....	77
2.6.10. Koşer Belgesi	77
2.6.11. Veteriner Sertifikası (Veterinary Certificate)	78
2.6.12. Boykot-Kara Liste Sertifikaları (Boycot-Black List Certificates).....	78
2.6.13. Gemi Ölçü Raporu	78
2.6.14. ATA Karneleri	78
2.6.15. EUR MED Belgesi	79
2.6.16. Onaylanmış Kişi Statü Belgesi.....	79
2.6.17. CE Belgesi	79
2.6.18. Form A	80

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DIŞ TİCARETTE TESLİM ŞEKİLLERİ

3.1. TESLİM ŞEKİLLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİ	81
3.2. INCOTERM'İN YAPISI	82
3.3. INCOTERMS 2000'E GÖRE ULUSLARARASI TESLİM ŞEKİLLERİ	84
3.3.1. Ticari İşletmede Teslim (Ex Works).....	84
3.3.2. Belirlenen Yerde Taşıyıcıya Teslim (Free Carrier ...)	85
3.3.3. Geminin Bordasında Teslim (Free Alongside Ship)	85
3.3.4. Güvertede Teslim (Free On Board)	86
3.3.5. Mal Bedeli ve Navlun (Cost and Freight)	87
3.3.6. Mal Bedeli, Sigorta ve Navlun (Cost, Insurance and Freight).....	88
3.3.7. Taşıma Ücreti Ödenmiş Olarak Teslim (Carriage Paid To...)	88
3.3.8. Taşıma ve Sigorta Bedeli Ödenmiş Olarak Teslim (Carriage and Insurance Paid To...)	89
3.3.9. Sınırdaki Teslim (Delivered at Frontier)	90
3.3.10. Gemide Teslim (Delivered ex Ship).....	91
3.3.11. Rıhtımda Teslim (Delivered ex Quay).....	91
3.3.12. Gümrük Resmî Ödenmeksizin Teslim (Delivered Duty Unpaid)	92
3.3.13. Gümrük Resmî Ödenmiş Olarak Teslim (Delivered Duty Paid)	93

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DIŞ TİCARETTE ÖDEME ŞEKİLLERİ

4.1. PEŞİN ÖDEME (CASH PAYMENT)	96
4.1.1. Peşin Ödeme Şeklinin Tanımı	96
4.1.2. Peşin Ödeme Şeklinin İşleyişi.....	97
4.1.3. Peşin Ödeme Şeklinin Yöntemleri	98
4.1.3.1. Havale Şeklinde Ödeme	99
4.1.3.2. Nakit Ödeme.....	99
4.1.3.3. Prefinansman.....	99
4.1.3.4. Red Clause Akreditif	99
4.2. MAL MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST GOODS)	99
4.2.1. Mal Mukabili Ödeme Şeklinin Tanımı	99
4.2.2. Mal Mukabili Ödeme Şeklinin İşleyişi	101
4.3. VESAİK MUKABİLİ ÖDEME (CASH AGAINST DOCUMENTS)	102
4.3.1. Vesaik Mukabili Ödeme Şeklinin Tanımı	102
4.3.2. Vesaik Mukabili Ödeme Şeklinin Türleri.....	104
4.3.2.1. Vesaik İbrazında Ödeme (Documents Againsts Payment).....	104
4.3.2.2. Poliçe Kabulü Karşılığında Vesaikin Teslimi (Documents Against Acceptance).....	104
4.3.2.3. Vesaikin Taahhütname Karşılığında Teslimi (Documents Against Letter of Undertaking).....	105
4.3.2.4. Vesaikin Ödeme Garantisi Karşılığında Teslimi (Documents Against Payment Guarantee)	105
4.3.2.5. Kabullü Tahsilat (Acceptance)	105

4.3.3. Vesaik Mukabili Ödeme Şeklinin İşleyişi.....	106
4.4. KABUL KREDİLİ ÖDEME (ACCEPTANCE CREDITS)	107
4.4.1. Kabul Kredili Ödeme Şeklinin Tanımı.....	107
4.4.2. Kabul Kredili Ödeme Şeklinin Türleri	108
4.4.2.1. Kabul Kredili Mal Mukabili Ödeme	108
4.4.2.2. Kabul Kredili Vesaik Mukabili Ödeme	108
4.4.2.3. Kabul Kredili Akreditifli Ödeme.....	108
4.4.3. Kabul Kredili Ödeme Şeklinin İşleyişi	108
4.5. AKREDİTİFLİ ÖDEME (LETTER OF CREDIT - DOCUMENTARY CREDIT)	110
4.5.1. Akreditifin Tanımı	110
4.5.2. Akreditifin Fonksiyonları	111
4.5.2.1. Teminat Fonksiyonu.....	112
4.5.2.2. Ödeme Fonksiyonu	113
4.5.2.3. Kredi Fonksiyonu	113
4.5.3. Akreditifte Taraflar.....	114
4.5.3.1. Akreditif Amiri (Applicant, Orderer, Principal)	114
4.5.3.2. Akreditif Lehdarı (Beneficiary)	114
4.5.3.3. Amir Banka (Opening Bank, Issuing Bank).....	115
4.5.3.4. Aracı Banka (Intermediary Bank)	116
4.5.3.4.1. İhbar Bankası (Advising Bank).....	117
4.5.3.4.2. Teyit Bankası (Confirming Bank)	117
4.5.3.4.3. Ödeme Bankası (Paying Bank)	118
4.5.3.4.4. Kabul Bankası (Accepting Bank).....	118
4.5.3.4.5. İştirak Bankası (Negotiating Bank)	118
4.5.3.4.6. Rambursman Bankası (Reimbursing Bank).....	119
4.5.4. Akreditifte Süreler	119
4.5.4.1. Akreditif Vadesi (Expiry Date)	119
4.5.4.2. Yükleme Vadesi (Latest Date of Ahpment).....	119
4.5.4.3. İbraz Süresi (Documentant Presentation Priod).....	120
4.5.4.4. Ödeme Vadesi (Maturity Date)	120
4.5.5. Akreditif Türleri.....	120
4.5.5.1. Dönme Hakkına Göre Akreditif Türleri	120
4.5.5.1.1. Dönülemez Akreditif (Irrevocable L/C).....	120
4.5.5.1.2. Dönülebilir Akreditif (Revocable L/C)	121
4.5.5.2. Teyit Durumuna Göre Akreditif Türleri.....	122
4.5.5.2.1. Teyitli Akreditif (Confirmed L/C).....	122
4.5.5.2.2. Teyitsiz Akreditif (Unconformed L/C)	122
4.5.5.3. Süreklilik Durumuna Göre Akreditif Türleri	123
4.5.5.3.1. Adi Akreditif (Fixed L/C)	123
4.5.5.3.2. Rotatif (Döner) Akreditif (Revolving L/C).....	123
4.5.5.4. Devredilebilme Durumuna Göre Akreditif Türleri	124
4.5.5.4.1. Devredilebilir Akreditif (Transferable L/C)	124
4.5.5.4.2. Nakledilebilir Akreditif.....	124
4.5.5.5. Kısımlara Bölünebilme Durumun Göre Akreditif Türleri.....	125
4.5.5.5.1. Bölünebilir Akreditif (Divisible L/C)	125
4.5.5.5.2. Bölünemeyen Akreditif (Indivisible L/C)	125
4.5.5.6. Ödeme Biçimine Göre Akreditif Türleri.....	125

4.5.5.6.1. İbrahimde Ödemeli Akreditif (Sight L/C)	125
4.5.5.6.2. Vadeli Akreditif (Deferred Payment L/C)	126
4.5.5.6.3. Kabul Kredili Akreditif (Acceptance L/C)	126
4.5.5.7. Sürelerine Göre Akreditif Türleri	127
4.5.5.7.1. Süreli Akreditif	127
4.5.5.7.2. Süresiz Akreditif	127
4.5.5.8. Özellikli Akreditifler	127
4.5.5.8.1. Karşılıklı Akreditif (Back to Back L/C)	127
4.5.5.8.2. Red Clause Akreditif (Red Clause L/C)	128
4.5.5.8.3. Green Clause Akreditif (Green Clause L/C)	128
4.5.5.8.4. Stand-by Akreditif (Stand-by L/C)	129
4.5.5. Akreditiflerin İşleyiş Süreci	129
4.5.6. Akreditif Analizi	131
4.5.7. Akreditifte Rezerv	132
4.5.8. Akreditifin Yararları	134
4.5.8.1. İhracatçı Yönünden	134
4.5.8.2. İthalatçı Yönünden	135

BEŞİNCİ BÖLÜM

DIŞ TİCARET İŞLEMLERİ MUHASEBESİ

5.1. TEKDÜZEN MUHASEBE SİSTEMİ	137
5.2. İTHALAT İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	138
5.2.1. Peşin İthalat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	138
5.2.1.1. Mal Bedelinin Ödenmesi	138
5.2.1.2. Banka Masraflarının Ödenmesi	139
5.2.1.3. Mal Faturasının Kaydedilmesi	140
5.2.1.4. Sigorta Poliçesinin Kaydedilmesi	140
5.2.1.5. Navlun Bedelinin Kaydedilmesi	141
5.2.1.6. Ödenen Vergi ve Harçların Kaydedilmesi	142
5.2.1.7. İthalat Masraflarının Ödenmesi	142
5.2.1.8. Gümrük Müşaviri Faturasının Kaydedilmesi	144
5.2.1.9. İthalat Hesabının Kapatılması	145
5.2.2. Mal Mukabili İthalat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	146
5.2.2.1. Mal Faturasının Kaydedilmesi	146
5.2.2.2. Mal Bedelinin Transfer Edilmesi	147
5.2.3. Vesaik Mukabili İthalat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	147
5.2.4. Kabul Kredili İthalat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	148
5.2.4.1. Poliçenin Kabul Edilmesi	149
5.2.4.2. Poliçe Bedelinin Ödenmesi	149
5.2.5. Akreditifli İthalat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	150
5.2.5.1. Akreditif Açılması	150
5.2.5.2. Akreditif Bedelinin Ödenmesi	151
5.3. İHRACAT İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ	152
5.3.1. Peşin İhracat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	152

5.3.1.1. Mal Bedelinin Tahsil Edilmesi	152
5.3.1.2. Banka Masraflarının Ödenmesi	152
5.3.1.3. Mal Faturasının Kaydedilmesi	153
5.3.1.4. Sigorta Poliçesinin Kaydedilmesi	154
5.3.1.5. Navlun Bedelinin Kaydedilmesi	154
5.3.1.6. İhracat Masraflarının Ödenmesi	155
5.3.1.7. Gümrük Müşaviri Faturasının Kaydedilmesi	155
5.3.1.8. Maliyet Kaydının Yapılması	156
5.3.2. Mal Mukabili İhracat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	158
5.3.2.1. Mal Faturasının Kaydedilmesi	158
5.3.2.2. Mal Bedelinin Tahsil Edilmesi	159
5.3.3. Vesaik Mukabili İhracat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	159
5.3.4. Kabul Kredili İhracat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	160
5.3.4.1. Mal Faturasının Kaydedilmesi	161
5.3.4.2. Poliçenin Kaydedilmesi	161
5.3.4.3. Poliçenin Tahsile Verilmesi	162
5.3.4.3. Poliçe Bedelinin Tahsil Edilmesi	163
5.4.5. Akreditifli İhracat İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi	164
5.4.5.1. Peşin Akreditif Olması Durumu	164
5.4.5.2. Vadeli Akreditif Olması Durumu	165
ÖRNEK TEKDÜZEN HESAP PLANI.....	167

BELGE ÖRNEKLERİ

Ek 1: Posta Makbuzu.....	213
Ek 2: Deniz Konişmentosu	214
Ek 3: Kısa Konişmento.....	215
Ek 4: Düzgün Hat Konişmentosu	216
Ek 5: Bileşik Hat Konişmentosu.....	217
Ek 6: Navlun Sözleşmesine Dayalı Konişmento	218
Ek 7: Ciro Edilemez Taşıma Senetleri	219
Ek 8: Hava Yolu Taşıma Senedi	220
Ek 9: Demiryolu Hamule Senedi	221
Ek 10: Karayolu Taşıma Senedi	222
Ek 11: FIATA-TCR Taşıma Belgesi	223
Ek 12: Proforma Fatura	224
Ek 13: Ticari Fatura	225
Ek 14: Poliçe	226

Ek 15: Bono	226
Ek 16: Sigorta Şahadetnamesi	227
Ek 17: Menşe Şahadetnamesi.....	228
Ek 18: A.TR Dolaşım Belgesi.....	229
Ek 19: Çeki Listesi.....	230
Ek 20: Koli Listesi.....	231
Ek 21: Gözetim Raporu.....	232
Ek 22: Analiz Raporu	233
Ek 23: Form A Belgesi.....	234
Ek 24: Gümrük Beyannamesi	235
Ek 25: Koli Listesi.....	237
Ek 26: A.TR Dolaşım Belgesi.....	238
Ek 27: Akreditif Mektubu	239
Ek 28: Deniz Konişmentosu	240
Ek 29: Konişmento	241
Ek 30: Düzgün Hat Konişmentosu	242
Ek 31: Çok Araçlı Taşıma Konişmentosu	243
Ek 32: Navlun Sözleşmesine Dayalı Konişmento	244
Ek 33: Ciro Edilemez Denizyolu Taşıma Senedi	245
Ek 34: Deniz Manifestosu.....	246
Ek 35: Havayolu Taşıma Senedi	247
Ek 36: Demiryolu Hamule Senedi	248
Ek 37: CMR 1	249
Ek 38: CMR 2.....	250
Ek 39: FIATA FBL (İştirâ Edilebilir)	251
Ek 40: FCR	252
Ek 41: Posta/Kurye Alındısı	253
Ek 42: Fatura.....	254
Ek 43: Proforma Fatura	255
Ek 44: Poliçe	256
Ek 45: Bono	257

Ek 46: Sigorta Mektubu	258
Ek 47: Sigorta Sertifikası.....	259
Ek 48: Sigorta Poliçesi	260
Ek 49: EUR1 Belgesi	261
Ek 50: Koli Müfredat Listesi	262
Ek 51: Kalite Belgesi	263
Ek 52: Gözetim Raporu.....	264
Ek 53: Analiz Raporu	265
Ek 54: Bitki Sağlık Sertifikası	266
Ek 55: Akreditif	267
Ek 56: Kombine Taşıma Konişmentosu	268
Ek 57: Kargo Makbuzu	269
Ek 58: İç Su Taşıma Konişmentosu	270
Ek 59: Hamule Senedi	271
Ek 60: Bitki Sertifikası	272
Ek 61: Tır Karnesi	273
Kaynakça	275
Kavram Dizini.....	279